

Armoede

7 februari 2017



Gemeente Maastricht



Gemeente Maastricht

Thema's

- Armoede
 - brede aanpak, Maastricht biedt bescherming waar dat moet, en activeert waar dat kan.
- Budget/uitgaven
- Keuzes maken: armoede zit in de schulden.



Informatiebijeenkomst Armoede

Vanavond komen aan de orde

1. Een beeld van armoede
2. Armoedebudget: besteding, bereik, ontwikkeling, benchmark
3. Amendement: nieuwe innovatieve acties uit actieplan armoede
4. Motie Jongeren en schulden
5. Motie extra geld voor kinderen in armoede
6. Procesafspraken



Wat is armoede?

- Wanneer iemand niet de middelen heeft om te kunnen beschikken over de goederen en voorzieningen die in zijn samenleving als minimaal noodzakelijk gelden.
- Relatief begrip
- Berekening van huishoudens in armoede door Lage Inkomensgrens (CBS)
- CBS zegt ook: armoede heeft ook te maken met “Mee doen” in de Maatschappij
- Armoede is ook subjectief
- > Armoede is meer dan een laag inkomen



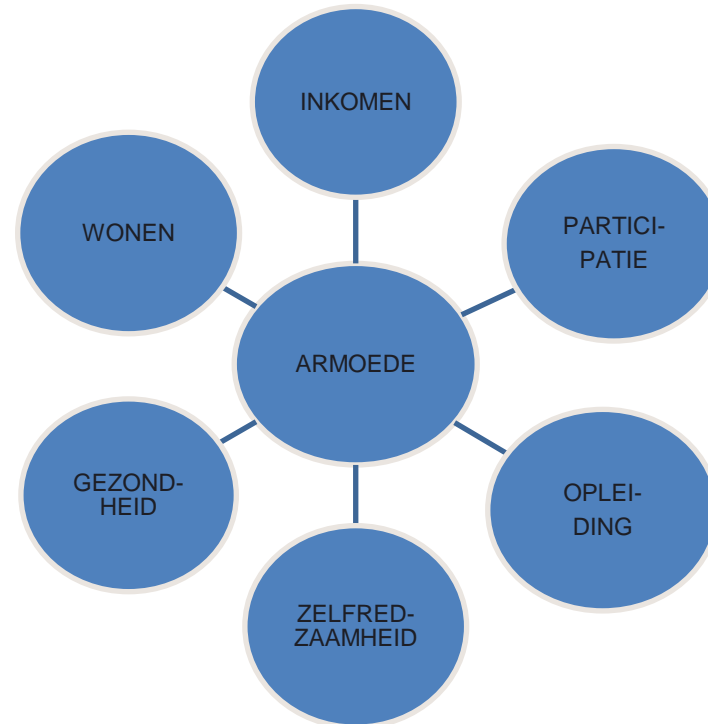
Lage inkomensgrens/ bijstand/ wettelijk minimumloon in 2014

Huishouden	Lage inkomensgrens in 2014 maandbedrag	Bijstand per maand (incl. vakantietoeslag) in 2014 maandbedrag	
Alleenstaande	€ 1020,00	€ 679,75 & € 270,91 i.v.m. niet kunnen delen kosten	- € 60,34
Paar met 2 kinderen	€ 1920,00	€ 1359,49	- € 561,51
Wettelijk minimumloon		€ 1495,20 (bruto)	

Landelijk worden lage inkomens aangevuld via toeslagen als bijvoorbeeld zorgtoeslag, huurtoeslag, kindgebonden budget, kinderbijslag, kinderopvangtoeslag) en heffingskortingen. Lokaal via de wettelijke taak bijzondere bijstand en via lokaal minima)beleid.

Actieplan armoede

- Definitie nationaal actieplan armoede:
- Armoede is een complex verschijnsel met veelal samenhangende dimensies: inkomen, maatschappelijke participatie, gezondheid zelfredzaamheid, wonen en leefomgeving.



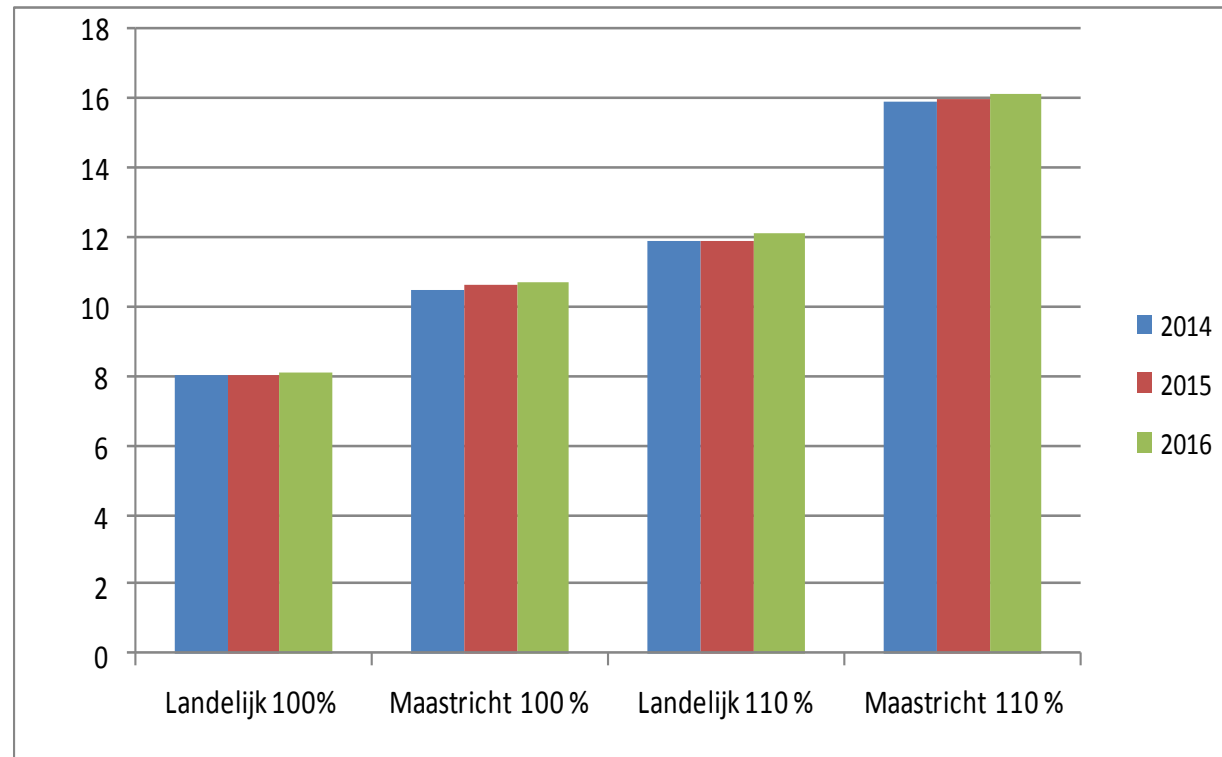
Aanpak van armoede

- Vroeger vooral verbeteren inkomenspositie & curatief:
Wettelijk via bijv. bijzondere bijstand, kindertoeslag, zorgtoeslag enz.
schuldhulpverlening
- Nu ook meer verbinding met maatschappelijke participatie,
arbeidsparticipatie, onderwijs & aandacht voor preventie



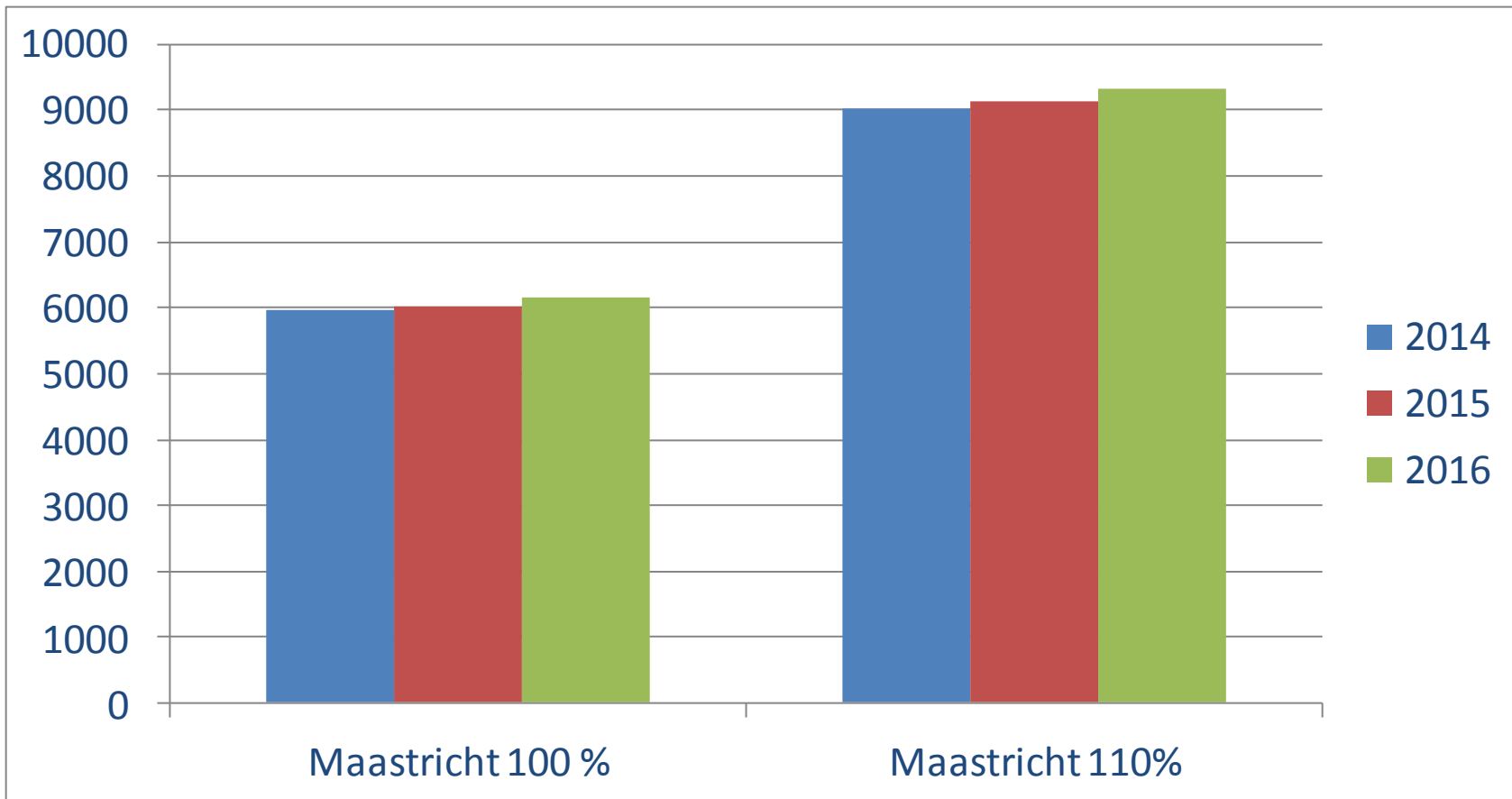
Percentage huishoudens met een laag inkomen van 100 % en 110% van het sociaal minimum t.o.v. alle huishoudens.

Bron: Minimascan Stimulansz 2016



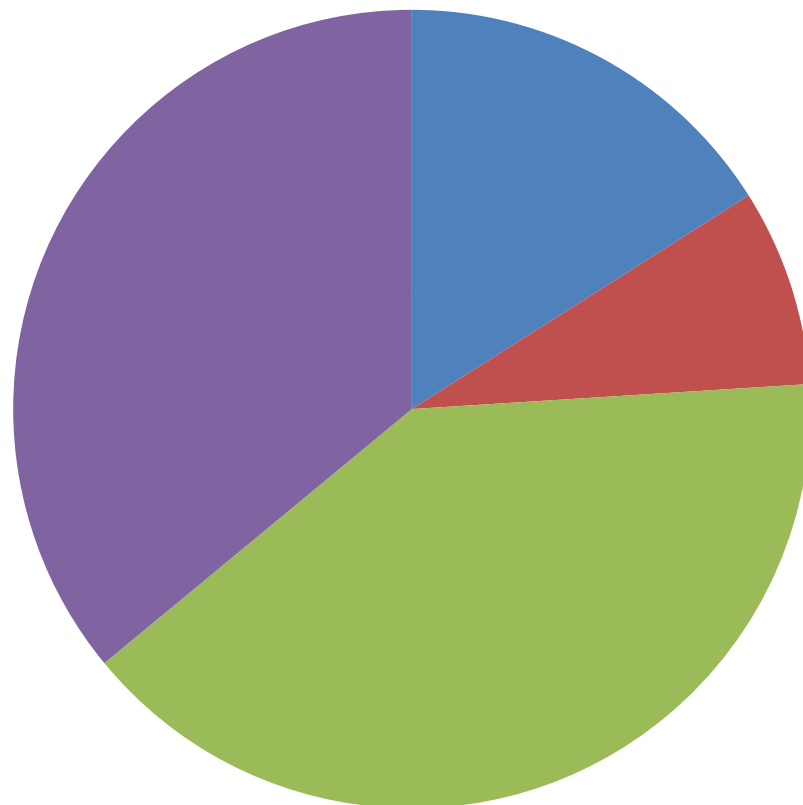
Absoluut aantal huishoudens met een laag inkomen van 100 % en 110 % van het sociaal minimum

Bron: Minimascan Stimulansz 2016



Verdeling huishoudens met inkomen tot 110% sociaal minimum naar inkomensbron

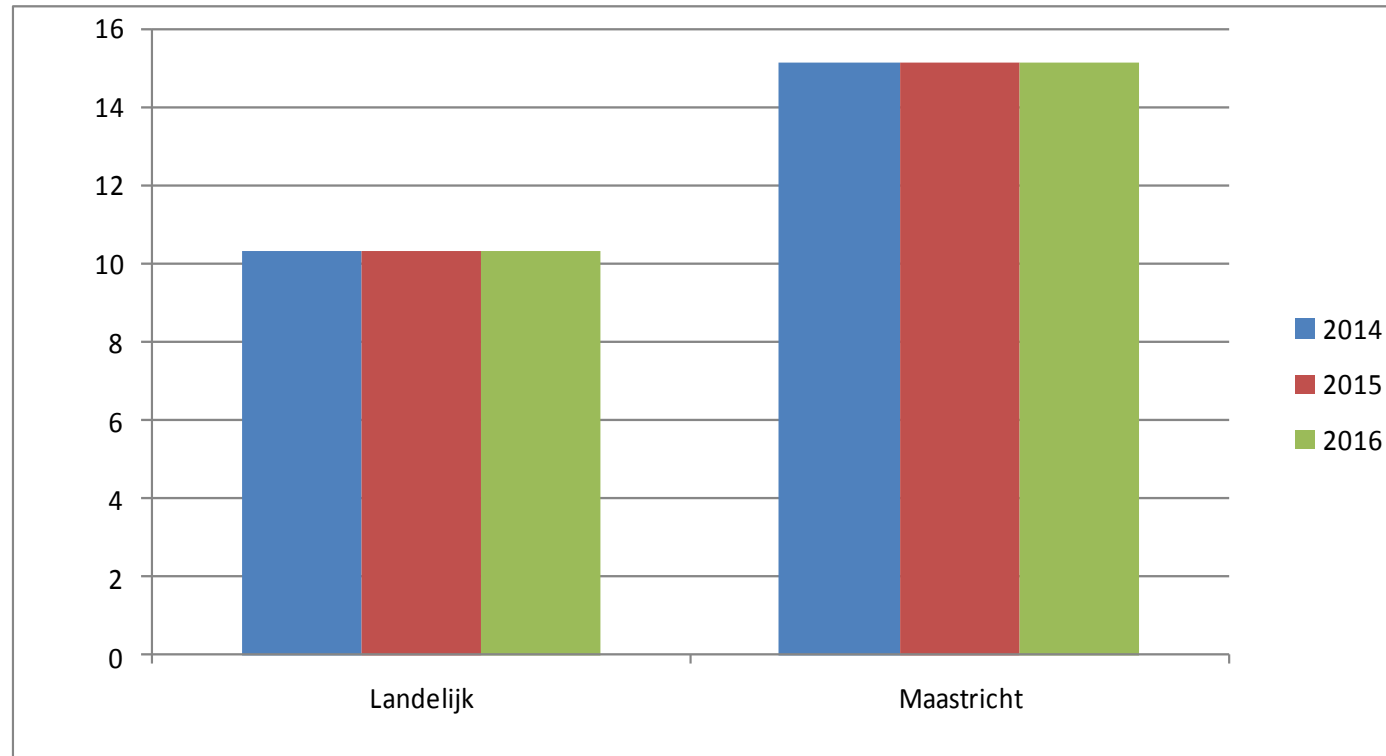
Bron: [Minimascan Stimulansz 2016](#)



- Inkomen uit arbeid (16 %) 1533
- Inkomen uit eigen onderneming (8%) 715
- Uitkering uit inkomstenverzekering (40%) 3699
- Uitkering sociale voorzieningen (36%) 3373

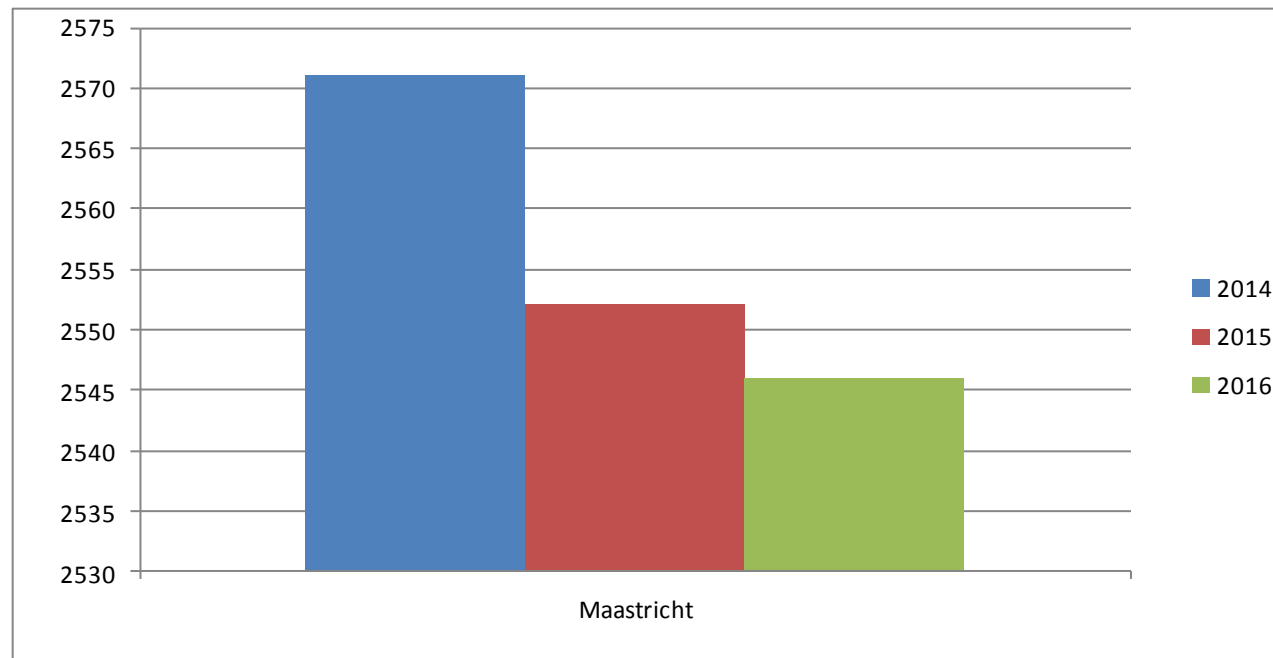


Percentage kinderen dat deel uitmaakt van een minimahuishouden (110 % van sociaal minimum) t.o.v. alle minderjarige kinderen



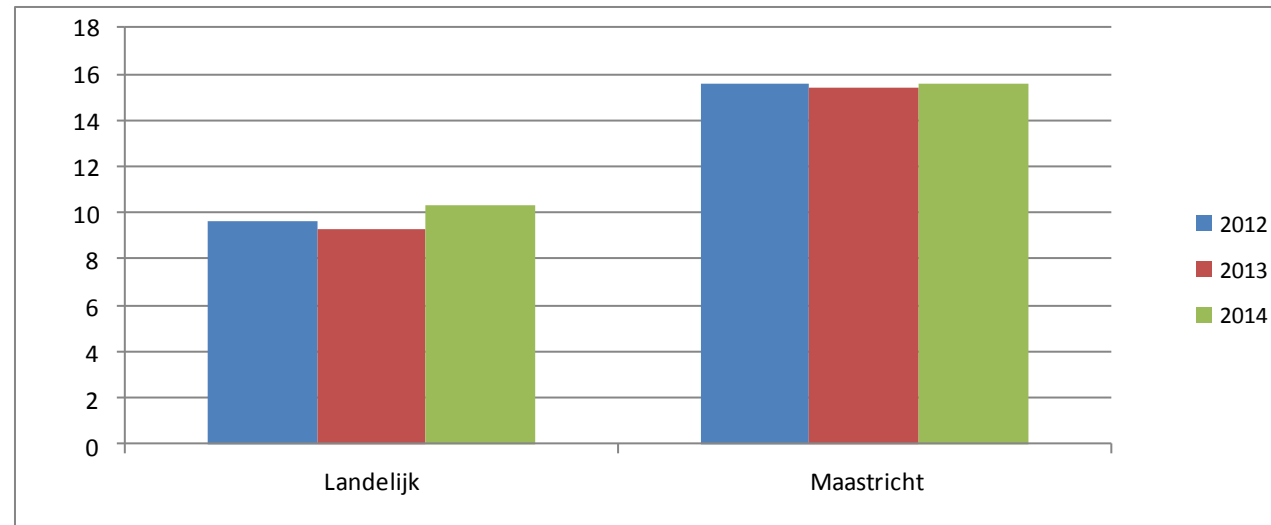
Absoluut aantal kinderen dat deel uitmaakt van een minimahuishouden (110 % van sociaal minimum) in Maastricht

Bron: minimascan Stimulansz 2016



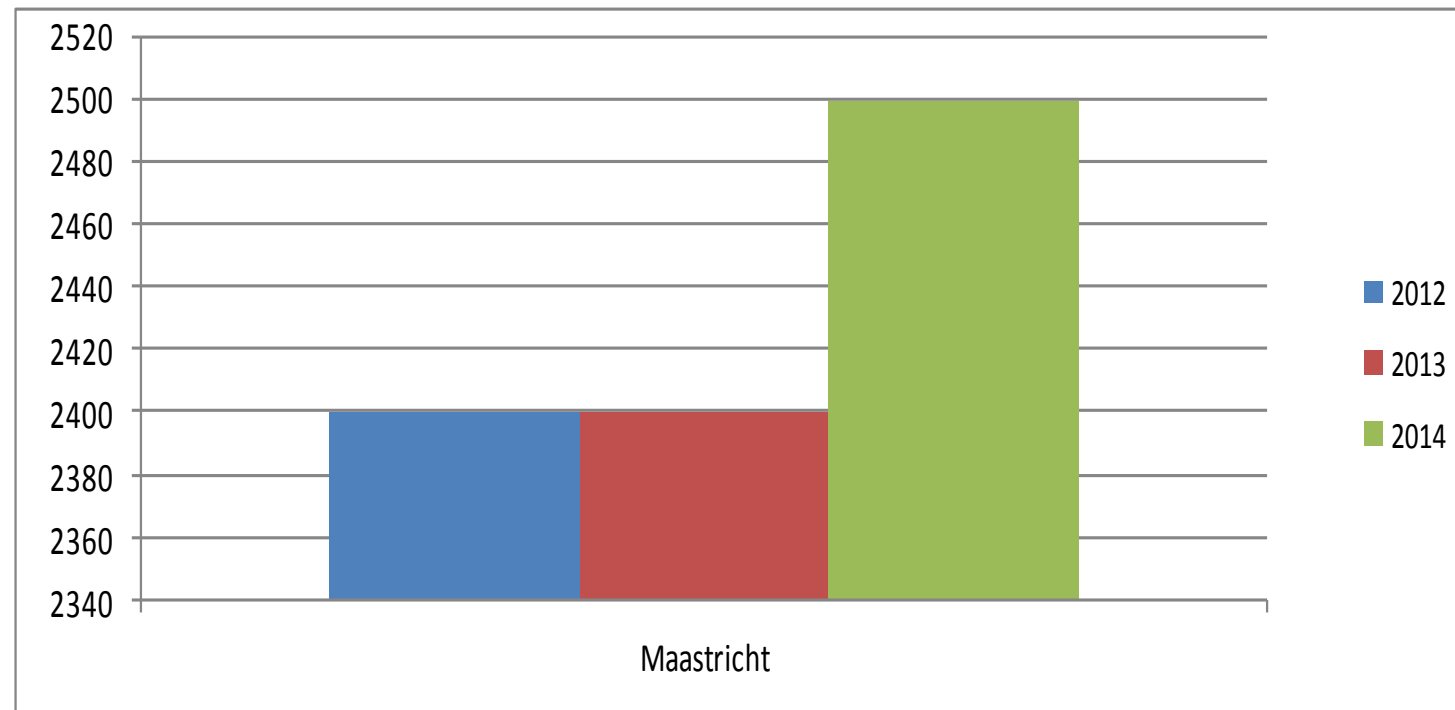
Percentage 65 + huishoudens met inkomen tot 110 % van sociaal minimum t.o.v. alle 65 + huishoudens (hoofdkostwinner 65 +)

Bron: CBS statline



Absoluut aantal 65 + huishoudens met inkomen tot 110 % van sociaal minimum

Bron: CBS statline



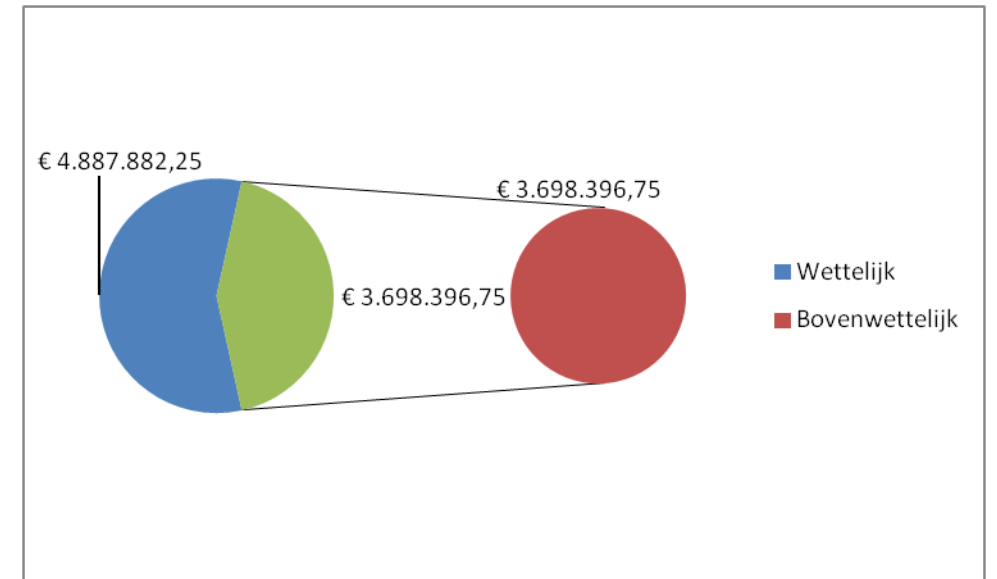
Uitgaven 2016 (o.b.v. Marap)

POST			Waarvan wettelijk	Waarvan bovenwettelijk
Bijzondere bijstand incl. inkomsten debiteuren	€ 5.898.050,00		€ 3.816.656,25	€ 2.081.393,75
Schuldhulp DVO	€ 1.345.000,00		€ 600.000,00	€ 745.000,00
“Maastrichtse maat” (Bovenwettelijke maatregelen)	€ 872.000,00			
Apparaatskosten (alleen kosten t.b.v. armoedebudget.)	€ 471.229,00			
TOTAAL	€ 8.586.279,00		€ 4.887.882,25	€ 3.698.396,75

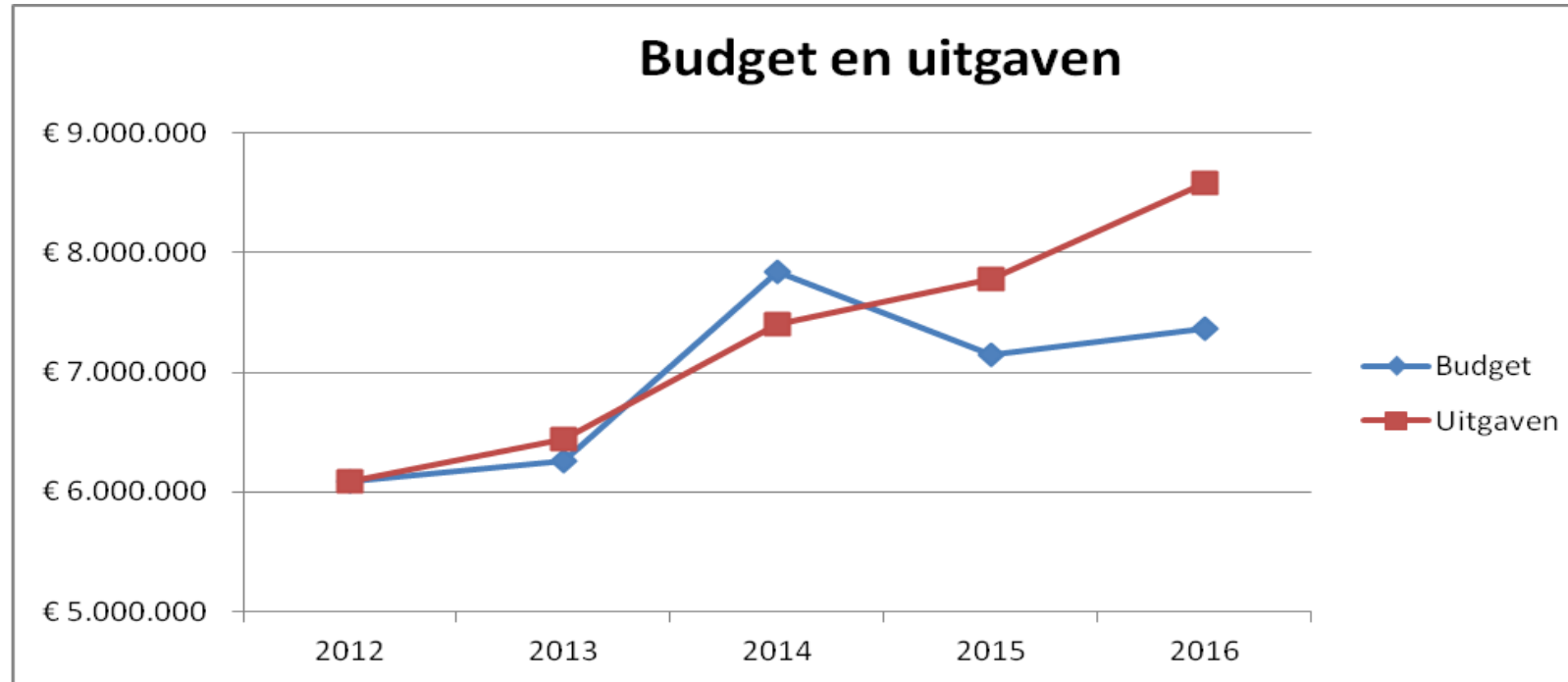


Wettelijk en bovenwettelijk

Wanneer we als gemeente ons zouden beperken tot dat wat we wettelijk verplicht zijn, dan zouden we € 4.887.882,25 besteden, oftewel we besteden 75 % meer dan we wettelijk verplicht zijn!



Ontwikkeling armoedebudget en uitgaven



Bereik armoedebeleid: aantal aanvragen minimaregelingen

Bron: Sociale Zaken Maastricht- Heuvelland



Bereik armoedebeleid: 2015

- Kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2015: 7926
- Stichting Leergeld: 1337 toekenningen
- Stichting Jeugdsportfonds: 421 kinderen geholpen
- Jeugdcultuurfonds: 50 kinderen geholpen



Bestaande uitgaven t.b.v. kinderen Maastricht

Declaratieregelingen kinderen	€ 120.000,00 (obv Marap)
Jeugdsportfonds	€ 40.000,00 vanuit armoedebudget & € 25.000,00 vanuit innovatiebudget Jeugd
Jeugdcultuurfonds	€ 25.000,00
Stichting Leergeld	€ 25.000,00
TOTAAL	€ 235.000,00



Benchmark

Bron: www.begrotingswijzer.nl

GEMEENTE	UITGAVEN PER INWONER AAN ARMOEDE
Den Haag	€ 144,00
Heerlen	€ 125,00
Amsterdam	€ 124,00
Maastricht	€ 114,00
Nijmegen	€ 114,00
Leiden	€ 108,00
Groningen	€ 96,00
Venlo	€ 79,00
Sittard-Geleen	€ 77,00
Vaals	€ 63,00
Valkenburg aan de Geul	€ 60,00
Roermond	€ 49,00
Meerssen	€ 35,00
Eijsden- Margraten	€ 23,00
Gulpen-Wittem	€ 22,00
Weert	€21,00



Actieplan armoede: thema's



Armoede pakken we samen aan!

Elisabeth Strouven fonds

Resto van Harte

Vincentiusvereniging

Stichting Clemens

Buurttheater Mariaberg

Kanunnik Salden

Vluchtelingenwerk

Caritas Mosae

Stichting Stille Armen

Stichting Veuldiechgood

Kinderboerderij Daalhoeve

Stichting Saints and Sinners

STICHTING DE GOUWE

TRAJEKT

De Fietsbank

Stichting met je hart

weggeefwinkel

Vaan diech veur miech

Samen voor Maastricht

Jan en Clara Nijssen Stichting

En vele anderen.....



Amendement

Tekst amendement:

Na de decembercirculaire 2016, zullen wij, wanneer blijkt dat er inderdaad sprake is van onvoldoende dekking uit rijksgelden, dit ter heroverweging terugkoppelen aan de gemeenteraad, waarbij de vraag voor ligt hoe om te gaan met de in het armoedebeleid opgenomen innovatie (nieuwe acties) die door dit tekort dreigen te ontstaan.

Amendement aangenomen 15-11-2016



Actieplan armoede: innovaties

- Zowel verbeteren van het bestaande als nieuwe innovatieve acties
- In 2016 aantal innovaties uit bestaande budget gefinancierd
- Echter: structureel tekort op armoedebudget
- Keuzes maken want armoedebudget zit in de schulden!



Nieuwe innovatieve acties, geen financiële dekking

(cf. amendement)

1. Vertrouwensexperiment participatiewet	€ 125.000,00
2. Alternatieve aanpak schuldhulpverlening	€ 150.000,00
3. Faciliteren/ verbetering netwerksamenwerking schuldhulpverlening	€ 25.000,00
4. Project uitstroom beschermingsbewind	PM
5. Huis aan huis geldkrant en andere communicatie rondom verlagen taboe	€ 25.000,00
7. Training signalering schulden	€ 25.000,00
8. Uitrol game no credit game over	€ 50.000,00
TOTAAL	€ 400.000,00



Motie jongeren en schulden

Dictum motie:

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders om:

- een bedrag van € 300.000,= vrij te maken als startkapitaal voor een dergelijk fonds;
- vanuit het fonds de schulden van zo veel mogelijk (referentie Leiden = 25) jongeren over te nemen
- van dit fonds een revolving fund te maken zodat deze aanpak structureel kan worden
- de dekking te financieren uit de extra middelen voor armoedebestrijding vanuit het ministerie van SZ

Motie aangenomen 12-07-2017, echter met het voorbehoud dat er wel een tekort is bij het armoedebudget en dat het college hierover nog bij de raad terug zal komen.



Motie jongeren en schulden

- € 300.000,00 voor een fonds voor jongeren die niet aan aanmerking komen voor schuldregeling
- Geen dekking uit armoedebudget
- Wel project Droommoeders bij Elisabeth Strouven: fonds € 100.000,00



Motie extra geld voor kinderen in armoede

Dictum motie:

Verzoekt het college:

- de extra middelen die de gemeente ontvangt in te zetten om de armoede onder kinderen te bestrijden middels voorzieningen in natura;
- de kinderen daarbij te betrekken uit de doelgroep opdat hun stem in de keuzes die gemaakt worden doorklinken;
- daarbij gebruik te maken van bestaande (maatschappelijke) structuren;
- zo veel mogelijk “out of the box” te denken in ideeën en oplossingen.

Motie aangenomen 15-11-2016



Extra geld voor kinderen in armoede

Invulling met een integrale aanpak, langs 4 lijnen.

Praktische ondersteuning > korte termijn

Doorbreken van de cirkel van armoede > lange termijn

Innovatiebudget: o.a. kinderen aan zet!



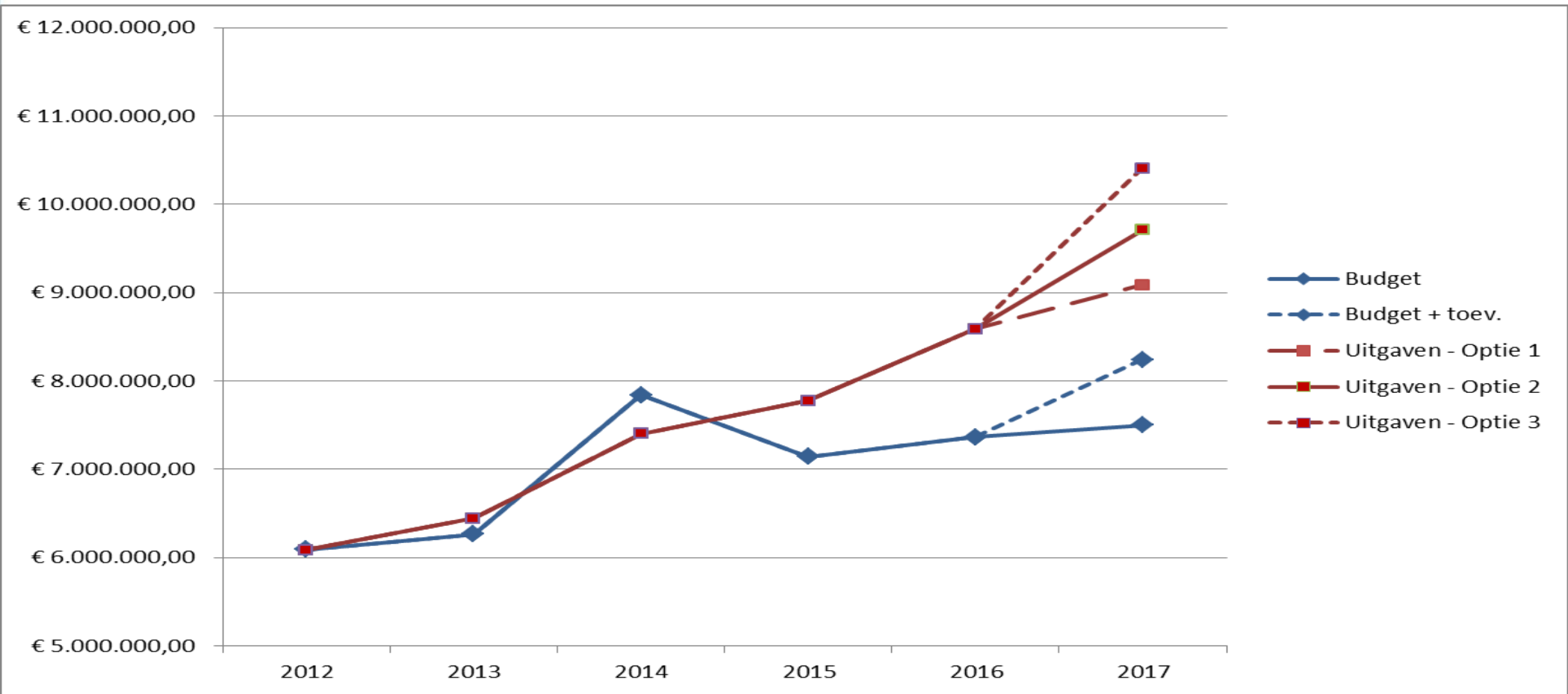
Extra geld voor kinderen in armoede



Tekort armoedebudget bij verschillende invulling moties

	OPTIE 1: GEEN uitvoering van moties en geen innovaties	OPTIE 2: VOLLEDIG uitvoering geven aan moties en alle innovaties	OPTIE 3: DEEL uitvoering geven aan moties en geen innovatie
Prognose tekort o.b.v. MARAP (<i>budget 7,4 mio, uitgaven 8,6 mio</i>)	1,2 N	1,2 N	1,2N
Tekort kwijtschelding gemeentelijke belastingen en wet op lijkbezorging	0,8 N	0,8 N	0,8 N
TOTAAL TEKORT	2,0N	2,0 N	2,0 N
Besluitvorming begroting 2017: toevoeging armoedebudget (structureel)	0,88V	0,88V	0,88V
Decembercirculaire 2016 extra geld kinderen in armoede (structureel)	0,618V	0,618V	0,618V
Decembercirculaire 2016 extra gelden ouderen (incidenteel 2017 en 2018)	0,038V	0,038V	0,038V
Motie jongeren in schulden	0	0,3N	0,2 N (+0,1 project droommoeders)
Motie kinderen in armoede	0	0,618 N	0,418 N
Nieuwe innovatieve acties	0	0,4N	0
Extra inzet ouderen in armoede	0,038N	0,038N	0,038N
TOTAAL	0,5N	1,82 N	1,12N





Uitleg budgetontwikkeling

- **Toevoegingen aan budget voor 2017**
- Toevoeging armoedebudget (begroting 2017): € 0,88 Structureel
- Extra middelen Kinderen in Armoede (Dec.circ.2016): € 0,618 Structureel
- Extra middelen Ouderen in Armoede (Dec.circ.2016): € 0,038 2017/2018

